

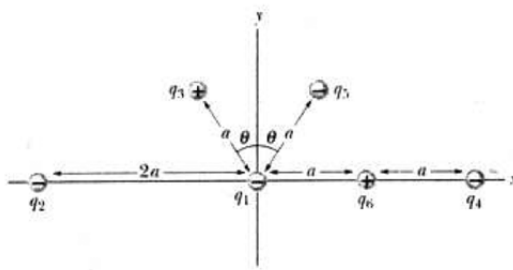
„Elektryczność i magnetyzm”

I rok fizyki

zadania na ćwiczenia, seria 2

Zadanie 1. (też dla kierunku „Zastosowania fizyki w biologii i medycynie”)

Znaleźć siłę działającą na ładunek q_1 w układzie sześciu nieruchomych ładunków o takiej samej wartości q i znakach przedstawionych na rysunku. Kąt $\theta = 30^\circ$.

Zadanie 2. (też dla kierunku „Zastosowania fizyki w biologii i medycynie”)

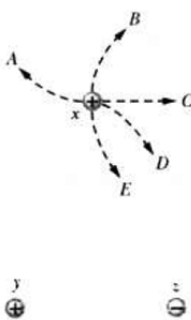
Obojętna elektrycznie mała moneta o masie $m = 3,11$ g (1 cent USA sprzed 1982 roku) zawiera jednakową ilość ładunku dodatniego i ujemnego. Oblicz wartość q całkowitego ładunku dodatniego (ujemnego) w monecie przy założeniu, że jest ona wykonana z miedzi. Gdyby można było oddzielić ładunki dodatnie i ujemne i skupić w punktach odległych o $d = 100$ km, oblicz siłę wzajemnego oddziaływania tych ładunków.

Zadanie 2a. (do rozważenia).

Równowagowa odległość między protonami w jednokrotnie zjonizowanej cząsteczce wodoru H_2^+ wynosi $R_0 = 1,06$ Å. Z jaką siłą odpychałyby się protony, gdyby nagle usunąć ostatni elektron wiążący cząsteczkę?

Zadanie 3. (też dla kierunku „Zastosowania fizyki w biologii i medycynie”)

Trzy małe kulki mające ładunek o jednakowej wartości q tworzą układ przedstawiony na rysunku. Kulki y i z są umocowane w punktach jednakowo odległych od kulki x. Po którym z torów pokazanych na rysunku pobiegnie kulka x, jeśli pozwolimy jej się poruszać?

Zadanie 4.

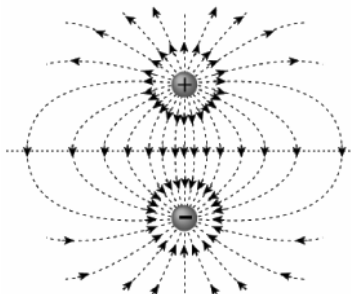
Cząstka o ładunku $q_1 = 9q$ znajduje się w początku układu współrzędnych, zaś druga cząstka o ładunku $q_2 = -q$ leży na osi x w punkcie $L = 2$ m. Znaleźć punkt, w którym wypadkowe pole elektryczne jest równe zero. Jeśli w punkcie tym umieścimy dodatkowy ładunek, pozostanie on w równowadze. Jaki to będzie rodzaj równowagi?

Zadanie 5.

Cienki pręt o długości l wygięto w łuk o promieniu r i równomiernie naładowano ładunkiem $q = 20$ nC. Wyznacz natężenie pola elektrycznego w środku krzywizny łuku dla $l/r = \pi$ i $r = 1$ m. Dla jakiego stosunku $l/r < 2\pi$ przy stałym l natężenie pola elektrycznego w środku krzywizny jest największe?

Zadanie 6. (też dla kierunku „Zastosowania fizyki w biologii i medycynie”)

Znaleźć natężenie pola elektrycznego dipola o momencie dipolowym $p = qd$ (czyli układu dwóch ładunków q i $-q$ oddalonych od siebie o d) w punkcie P leżącym na symetrycznej odcinka wyznaczonego przez ładunki, w dużej odległości r od układu ($r \gg d$). Określić wartość pola elektrycznego w odległości $r = 100 \text{ \AA}$ od cząsteczki wody, której moment dipolowy $p = 6,2 \cdot 10^{-30} \text{ Cm}$. Policz natężenie pola dipola w dużej odległości od niego w całej przestrzeni.

Zadanie 7.

Odcinek o długości L naładowano jednorodnie ładunkiem Q . Znaleźć natężenie pola elektrycznego a) na prostej, zawierającej naładowany odcinek, b) na symetrycznej odcinka (przedyskutować przypadek $L \rightarrow \infty$ przy założeniu $\lambda = Q/L = \text{const}$). W obu przypadkach rozważyć sytuację graniczną dla dużych odległości od naładowanego odcinka.

Zadanie 8.

Znaleźć natężenie pola elektrycznego na osi okręgu o promieniu R jednorodnie naładowanego ładunkiem Q . W jakiej odległości od środka okręgu pole to jest największe?

Zadanie 9. (też dla kierunku „Zastosowania fizyki w biologii i medycynie”)

Cienka kolista tarcza o promieniu R została jednorodnie naładowana ładunkiem Q . Znaleźć natężenie pola elektrycznego na osi tarczy. Podać przybliżoną postać pola $\mathbf{E}$ w dużej odległości z do tarczy ($z \gg R$). Zbadać przypadek $R \rightarrow \infty$.

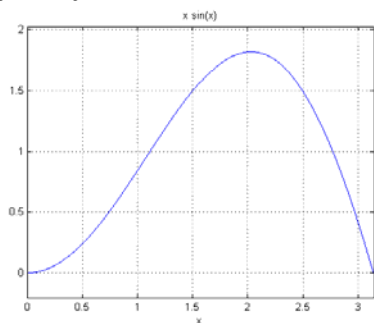
Zadanie 10.

Znaleźć natężenie pola elektrycznego na osi cienkiej tarczy o promieniu R_2 , z współśrodkowym otworem w kształcie koła o promieniu $R_1 < R_2$, na której zgromadzono ładunek Q . Rozkład gęstości ładunku na powierzchni tarczy wynosi $\sigma(r, \varphi) = A \cdot r^2 \cdot \sin^2 \varphi$, gdzie r to odległość od osi tarczy, φ – kąt liczony od osi poziomej układu kartezjańskiego, A – pewna stała. Jaki wymiar ma stała A .

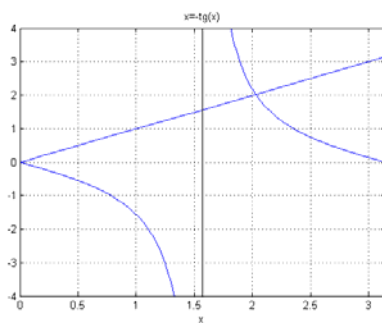
Zadanie 11.

Znaleźć natężenie pola elektrycznego w środku kuli o promieniu R , w której gęstość ładunku wyrażona jest wzorem $\rho(r, \theta, \varphi) = \rho_0 \frac{r}{R} \cos \theta \sin^2 \varphi$.

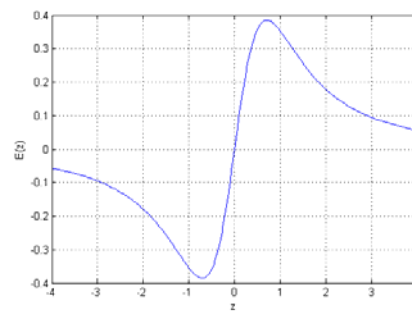
Wykresy

wykres $x \sin x$

graficzne rozwiązanie $x = -\text{tg}x$

wykres $z(1+z^2)^{-3/2}$